

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

آموزش مفاهیم دینی به خردسالان

برای مربیان مهدهای کودک

کتاب راهنمای آموزش مربیان

ویرایش اول

عنوان و نام پدیدآور
آموزش مفاهیم دینی به خردسالان برای مربیان مهدهای کودک: کتاب راهنمای آموزش مر
برنامه‌ریزی محتوی انتشارات لک لک: به سفارش سازمان بهزیستی کشور.
تهران: لک لک. ۱۳۹۰.
۱۰۰ ص: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)، ۲۲ × ۲۹ س.م.
۹۷۸-۹۶۴-۸۹۸-۹۲-۹

فایپا
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
تاریخ درخواست
تاریخ پاسخگویی
کد پیگیری

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

آموزش مفاهیم دینی به خردسالان
برای مربیان مهدهای کودک
کتاب راهنمای آموزش مربیان

ویرایش اول

بها: ۱۰۸۰۰ تومان

این مجموعه، هدیه‌ایست به روح دانای
استاد ارجمندم، دکتر رجبعلی مظلومی...
که آنچه در اینجا آمده است، برگرفته از
اندیشه‌های اوست...

سازمان چاپ و انتشارات اوقاف

تهیه و تدوین محتوی
معاونت امور اجتماعی سازمان بهزیستی کشور
دفتر امور فرهنگی سازمان بهزیستی کشور
انتشارات لک لک

چاپ اول، نشر لک لک ۱۳۹۰

تیراژ ۳۰۰۰

مدیر هنری و طراح گرافیک: کیانوش غریب‌پور
صفحه‌آرایی: عیسی مقدم، امیر شبانی

لینوگرافی، چاپ و صحافی:

تهیه متون آموزشی برای کودکان و نوجوانان با رویکردهای نوین تعلیم و تربیت از مهم ترین و درعین حال دشوارترین چالش های اولیاء و معلمان است. با رشد روز افزون مواد آموزشی و گسترش حوزه ها و شیوه ها، کارشناسان ناچارند در جهت جذابیت و اثربخشی مطالب تلاش کنند. ارتقاء کیفیت مطالب به تنهایی تضمین کننده ی اقبال نیازهای فراگیران نیست و در میان البوه موضوعات در حال عرضه به گروه های سنی کودک و نوجوان، عناصر «ضرورت» و «جذابیت»، بسیار مهم اند. اگرچه فطری بودن گرایشات و علائق معنوی و مذهبی، می تواند مهم ترین مؤلفه ی «جذابیت» به شمار رود. اما این عنصر می تواند تنها انگیزه ی آغازین باشد و در ادامه، آن چه آموزه های سال های کودکی و نوجوانی را عمق خواهد داد، استفاده از شیوه های هنری است. بدون ذوق و ظرافت که خود بارقه ای قدسی از هنر اسلامی محسوب می شود آموزش مفاهیم دینی دشوار خواهد بود.

آموزش مذهبی به طور طبیعی از خانواده آغاز می شود و در نهادهای اجتماعی ادامه می یابد. فرزندان تحت پوشش سازمان بهزیستی امکان حضور مستمر در محیط خانواده را نیافته اند و از این رو در فرایند تربیت دینی، به مهدکودک و مدرسه وابستگی بیشتری دارند. از این رو منابع آموزشی در این مقاطع باید با ظرافت و هوشمندی طراحی شده و در مرحله اجرا نیز از مربیان با تجربه و در عین حال با انگیزه بهره گرفته شود. امید است که این کتاب، مقدمه ی مناسبی برای حرکت در این مسیر باشد. انتظار دارد اساتید و صاحب نظران و دست اندرکاران محترم با همکاری، همفکری و ارائه نقطه نظرات اصلاحی خود، سازمان بهزیستی کشور را در جهت نیادینه نمودن این هدف مهم یاری نمایند.

عبدالرضا شیخ الاسلامی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در جامعه اسلامی توجه به اصول و ارزش های بنیادی و توجه و دقت در عدم انحراف از این ارزش ها، از لازمه های بقاء و تعالی است و این امر ممکن نمی شود، مگر اینکه تک تک افراد جامعه با مفاهیم دینی و این اصول و ارزش ها آشنا و به آن پایبند باشند. ایمان قوی و راسخ و نفوذ ناپذیر، از جمله نتایج فهم درست و درک دقیق از ارزش هاست و در هر جامعه ای که ایمان و تقوی حکم فرما باشد، خداوند متعال هدایت و برکات خود را به آن جامعه سرازیر خواهد کرد. کودکان و خردسالان به عنوان سرمایه های بکر و امیدهای آینده جامعه، حائز اهمیت فراوان در نهادینه کردن این اصول و ارزش ها هستند که پرورش صحیح آن ها، می تواند آینده و سعادت جامعه را تضمین نماید، البته در این امر نباید از وجود مربیان پاک که خود تربیت شده ی مکتب اسلام ناب محمدی می باشند به عنوان عامل مهم و شرایط اساسی پرورش صحیح کودکان غافل شد.

در این راستا، سازمان بهزیستی کشور به عنوان متولی امور مهدهای کودک، ارتقا سطح خدمات دینی و فرهنگی مراکز فوق را از مهم ترین اهداف و رویکردهای خود قرار داده است و تلاش می نماید ضمن آشنایی جامعه هدف با مفاهیم دینی، تعلیم و تربیت را از ابعاد مختلف فطری، روانی و جسمی آنان و با توجه به مقتضیات زمان، و تفاوت های فردی، احصاء و ترویج نماید.

در این جا، برخورد لازم می دانم از زحمات ارزشمند افرادی که در تدوین این مجموعه ی ارزشمند تلاش نموده اند سپاس گذاری نمایم. بدیهی است ویرایش نخست کتاب دارای کاستی هایی نیز خواهد بود؛ لذا از هرگونه اظهار نظر اساتید و صاحب نظران در جهت رفع نقائص این مجموعه، تقدیر می گردد.

دکتر همایون هاشمی

رئیس سازمان بهزیستی کشور

فهرست

- ۱۴ سخنی با مربیان
- ۱۵ زیبایی دین
- ۱۶ شادی های دین
- عناصر فرهنگی در آموزش دین
- ۱۷ رویکرد دوزدی پیش دبستانی
- ویژگی های مربی در آموزش مفاهیم دینی
- ۱۸ ویژگی های ظاهری
- ویژگی های اخلاقی
- ۱۹ ویژگی های رفتاری
- ویژگی های دانشی
- ۲۰ ویژگی های مهارتی
- ویژگی های اجتماعی
- ۲۱ آشنایی با ویژگی های کودکان پیش از دبستان
- ۲۲ ویژگی های کودکان ۳ تا ۵ ساله
- محورهای تربیت در دوران پیش از دبستان
- آموزش مفاهیم دینی به کودکان ۳ تا ۵ ساله
- ۲۵ مهارت های لازم برای مربی
- ۲۶ آموزش در مهد کودک
- روش آموزش مفاهیم دینی
- ۲۷ تدریس پویای مفاهیم دینی
- آموزش خدانشناسی
- آموزش دعا
- ۲۸ اعیاد و مناسبت ها
- فعالیت های آموزشی مفاهیم دینی در مهد و کودک
- حکایتی توسعه ی مفاهیم و مهارت های اساسی
- راهنمای های آموزشی
- قصه ها و داستان ها
- ۲۹ شعر و سرود
- نقاشی

	کاردستی
۳۰	بازی ها
	نمایش خلاق
۳۱	مشاهده
	گردش علمی و بازدید
۳۲	بحث و گفتگو
	رسانه های تصویری
	معیارهای فعالیت از نظر اجرای
	آموزش قرآن
۳۲	تکرار در آموزش
	نحوه ی خواندن مربی برای آموزش قرآن به کودک
	جدول روش تدریس سوره ها
	سوره ی مبارکه ی توحید
۳۴	سوره ی مبارکه ی حمد
۳۵	سوره ی مبارکه ی کوثر
۳۶	سوره ی مبارکه ی ناس
۳۷	سوره ی مبارکه ی فلق
۳۸	سوره ی مبارکه ی نصر
۳۹	هنرها و دست سازهای مربی
	تابلوی فعالیت های آموزش مفاهیم دینی
۴۰	لوحه ها و تابلوها

۴۲	جدول زمان بندی آموزش مفاهیم دینی
۴۳	روش تدریس مجموعه کتاب های آموزش مفاهیم دینی به خردسالان
۴۴	توضیح رنگ ها
۴۵	طرح درس و گزارش فعالیت مربی
۴۷	چک لیست بازدید از کلاس
۴۸	پوشه ی کار ارزیابی
۴۹	منابعی برای مطالعه ی بیشتر مربیان
۵۰	پیوست
۵۱	نحوه ی استفاده از برگه های ارزیابی آموخته های کودکان
	ثبت دستاورد و نتیجه ی فعالیت آموزشی
۵۲	موقعیت
	چک لیست ارزیابی پیشرفت و یادگیری نوآموزان
۵۳	برگه ی ارزیابی پیشرفت تربیتی کودک
۵۴	چک لیست ارزیابی پیشرفت و یادگیری نوآموزان
۹۱	جدول زمان بندی فعالیت های آموزش مفاهیم دینی
۱۰۲	جدول آمیختگی مربیان
۱۰۷	منابع

مقدمه

سخنی با مربیان

«من عقیده‌ام بر این است که حفظ قرآن باید از کودکی شروع شود و آن چیزهایی که لازم است، آن مطالبی که مفید است و ما را به فهم قرآن نزدیک می‌کند، آن‌ها را به این کودکان یاد بدهید تا مثل نقشی که بر سنگ می‌ماند، تا آخر عمر در ذهنشان باقی بماند و جابه‌ی برکت شود. جامعه اسلامی ما، از این طریق رشد می‌کند و استحکام می‌یابد و با این روش، استقلال خود را تضمین و توجه مسلمانان را جلب می‌کند تا راه هدایت خود را در اسلام پیدا کنند.»

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

کودکان امروز، آینده سازان جامعه‌ی فردا خواهند بود. کودکان دوره‌ی پیش دبستانی، بیش از هر زمان دیگر آماده‌ی پذیرش آداب و رفتارهای مطلوب‌اند. در فضیلت‌های معصومین بزرگوار^(ع) بر این مسئله، تأکید بسیار شده است. (العلم فی الصغر کالتنقیص فی الحجر)

فطرت توحیدی در این مقطع سنی، در آستانه‌ی شکوفایی قرار می‌گیرد و شخصیت کودک را شکل می‌دهد. لذا، برنامه‌ها و فعالیت‌های دوره‌ی پیش از دبستان، با تأثیرپذیری از رویکرد الهی در مسیر تعریف کردن رابطه‌ی کودک، متناسب با درک ظرفیت سنی در چهار حوزه‌ی (ارتباط با خود، ارتباط با خدا، ارتباط با جامعه و ارتباط با نظام آفرینش) تنظیم می‌گردد.

ذات انسان خداجو است. فطرت پاک بشر، از دیرباز تاکنون، طالب کشف و شناختن خالق تواناست که به او زندگی بخشیده است. آدمی، هرچه بیشتر بیاموزد و بیازماید، بیشتر به جستجوی خداوند، مشتاق و علاقمند می‌گردد. هنگامی که سیر رشد و تحول جسم و روح انسان، به صورتی سالم و صحیح، روند تکاملی خود را طی نماید، لزوم صیقل و تربیت مؤثر روان و اندیشه‌ی او نیز بیشتر خواهد بود.

بهترین دوران، برای یادگیری و انس قلبی با تعالیم مذهبی، دوره‌ی کودکی است. زمانی که ذهن جویا و پویای کودک خردسال در طلب کشف و آزمودن ناشناخته‌هاست و از سوی دیگر، رسالت عظیم تربیت و پرورش آینده سازان فردا، مسئولیتی خطیر محسوب می‌شود؛ زیرا کشوری سالم و صالح، نیازمند برخورداری از جامعه‌ی آگاه و مؤمن است؛ جامعه‌ای که در آن هر فرد به نوبه‌ی خود، در سلامت رفتاری، اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی آن، دخیل و اثربخش می‌باشد.

جذب و جلب کودکان به سوی یادگیری و انس با دین، ضامن سلامت و آسیب ناپذیری جامعه‌ی فردا می‌باشد. پس می‌توان به جرأت اذعان کرد، آموزش صحیح دینی و هدایت آگاهانه و مسئولانه‌ی کودکان و نوجوانان امروز، پایه گذار ثبات، پیشرفت و حفظ و پاسداری از ارزش‌ها و دستاوردها خواهد بود.